

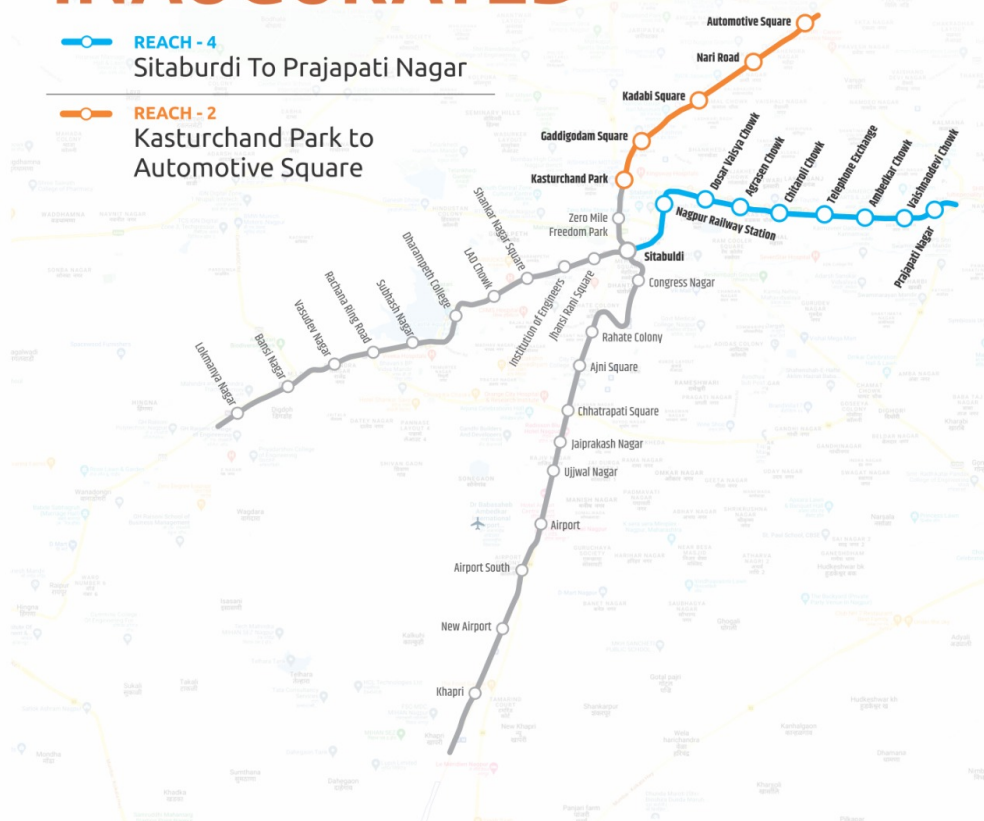
नागपूर मेट्रो प्रकल्प टप्पा-॥ चे कोनशिला अनावरण

REACH - 4

Sitaburdi To Prajapati Nagar

REACH - 2

Kasturchand Park to Automotive Square

*पुणे * : नागपूर मेट्रो चा पहिला टप्पा आज 11 डिसेंबर 2022 रोजी माननीय पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते नागरिकांना समर्पित करण्यात येणार आहे. मा.पंतप्रधान उद्या मार्गिका-२ (कस्तुरचंद पार्क ते ऑटोमोटिव्ह चौक मेट्रो स्टेशन) आणि मार्गिका-४ (कस्तुरचंद ते प्रजापती नगर मेट्रो स्टेशन) या मार्गावरील पहिल्या राडसाठी फ्लॅगिंग ऑफ करून ट्रेनद्वारे मेट्रो सेवेचे उद्घाटन करतील आणि फेज_१ लोकार्पण झाल्याचे संकेत देतील. नागपूर मेट्रोचा हा पहिला टप्पा ज्यामध्ये 40.012 किमी अंतर आणि 38 मेट्रो स्थानकांचा समावेश आहे.

त्याच बरोबर मा. पंतप्रधान नागपूर मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाच्या दुसऱ्या टप्प्यासाठी कोनशिला अनावरण करणार आहेत. फेज २ हा फेज १ चा विस्तार असेल. फेज-२ मध्ये 32 स्टेशनांचा समावेश आहे आणि हा टप्पा 43.8 किमीचे अंतर व्यापेल, जी उत्तरेला कन्हान, दक्षिणेला बुटीबोरी MIDC, पूर्वेला ट्रान्सपोर्ट नगर (काप्पी) आणि पश्चिमेला हिंगणापर्यंत विस्तारेल. यात 2 स्टेशन्ससह 1.2 किमी एट-ग्रेड आणि 30 स्टेशन्ससह 42.6 किमी उन्नत मार्गिका प्रस्तावित आहेत.

पंतप्रधान सकाळी 10 वाजता झिरो माईल मेट्रो स्टेशनवर पोहोचतील आणि तेथील प्रदर्शनातून जातील. तेथे मेट्रो प्रकल्पांशी संबंधित गॅलरी उभारण्यात आली असून, मॉडेल्स ठेवण्यात आले आहेत. त्यानंतर पंतप्रधान मेट्रो ट्रेनमध्ये चढतील आणि खापरी मेट्रो स्टेशनवर उतरतील. खापरी स्थानकावर दोन नवीन मार्गावर मेट्रो ट्रेनला हिरवा झेंडा दाखवतील आणि नागपूर मेट्रो रेल्वे प्रकल्प टप्पा-1 चे लोकार्पण करतील. नागपूर मेट्रो रेल्वे प्रकल्पाच्या दुसऱ्या टप्प्याचे कोनशिला अनावरणही ते करणार आहेत.

सीताबर्डी इंटरचेंज ते ऑटोमोटिव्ह चौकपर्यंत पसरलेल्या मार्गिका-२ मध्ये गड्डीगोदाम चौक, नारी रोड, कडबी चौक आणि ऑटोमोटिव्ह चौक मेट्रो स्टेशनचा समावेश आहे. मार्गाची एकूण लांबी ५.८ किमी आहे. सीताबर्डी इंटरचेंज ते प्रजापती नगर पर्यंत पसरलेल्या मार्गिका-४ मध्ये रेल्वे स्टेशन, दोसर वैश्य चौक, अग्रसेन चौक, चितार ओली चौक, टेलिफोन एक्सचेंज, आंबेडकर चौक, वैष्णोदेवी चौक आणि प्रजापती नगर मेट्रो स्टेशनचा समावेश आहे. एकूण लांबी 8.30 किमी आहे.

सीताबर्डी इंटरचेंज आणि खापरी मेट्रो स्टेशन दरम्यानच्या ऑरेंज लाईनचे उद्घाटन 7 मार्च 2019 रोजी करण्यात आले. सीताबर्डी इंटरचेंज आणि लोकमान्य नगर मेट्रो स्टेशन दरम्यानच्या ऍक्का लाईनवरील सेवा 28 जानेवारी 2020 रोजी सुरू करण्यात आली.

त्याचप्रमाणे सीताबर्डी इंटरचेंज आणि कस्तुरचंद दरम्यानच्या 1.6 किमीच्या सेक्शनवर प्रवासी सेवा पार्क 20 ऑगस्ट 2021 रोजी कार्यान्वित करण्यात आले.

रीच-२ : रीच-II विभाग कामठी रोडला समांतर जातो, जो शहरातील सर्वात व्यस्त मार्गांपैकी एक आहे. आधी सांगितल्याप्रमाणे, हा विभाग ऑटोमोटिव्ह चौक आणि सीताबुलडी इंटरचेंजला जोडतो. या मार्गिकेच्या प्रमुख आणि अतुलनीय अशी ओळख म्हणजे चार थरांची वाहतूक संरचना आहे, ज्यामध्ये या वर्षी 4 फेब्रुवारी रोजी स्थापित केलेल्या सर्वात लांबीच्या स्टील गर्डरचा समावेश आहे.

चार-स्तरीय वाहतूक व्यवस्थेमध्ये सध्याचा रस्ता आणि त्यावरील रेल्वे ट्रॅकचा समावेश होतो. फ्लाय-ओव्हर आणि रेल्वे ट्रॅक हे 4-स्तर वाहतूक व्यवस्थेचे पुढील दोन स्तर आहेत. हि चार स्तरीय वाहतूक प्रणालीच्या निर्मितीने इतिहास रचला आहे. 4 फेब्रुवारी 2022 रोजी गर्डरच्या लॉन्चिंगसह हा प्रमुख रेकॉर्ड लिहीला गेला:

- भारतीय रेल्वे ट्रॅकवर 800 टन वजनाचा गर्डर बसवणे हा एक अनोखा विक्रम आहे.
- शहरी भारतात प्रथमच 1,670 टन क्षमतेची रचना निर्माण करण्यात आली आहे.
- एकूणच, 800 टन गर्डरमध्ये 32,000 हार्डट स्ट्रेंथ फ्रिक्शन ग्रिप (HSFG) बोल्ट वापरण्यात आले. त्याचप्रमाणे संपूर्ण संरचनेत 80,000 बोल्ट वापरण्यात आले आहेत.
- स्टील गर्डरचा सर्वात वरचा भाग जमिनीपासून 32 मीटर उंचीवर आहे.
- भारतीय रेल्वेच्या इतिहासात प्रथमच, 22 मीटर रुंद स्टील गर्डर रेल्वे रुळ ओलांडून लाँच करण्यात आला.
- अशा प्रकारची 4-स्तर वाहतूक व्यवस्था देशात प्रथमच तयार केली गेली आहे.

अजून एक प्रमुख निर्मिती, जी नागपुरातील लोकांसाठी झिरो माईल फ्रीडम पार्क मेट्रो स्टेशन आहे. भारतीय स्वातंत्र्याच्या 75 व्या वर्धापन दिनाच्या स्मरणार्थ स्टेशनचे नाव देण्यात आले आहे, जो देशभरात आझादी का अमृत महोत्सव (AKAM) म्हणून साजरा केला जात आहे. फ्रीडम पार्कमध्ये एक ॲम्फीथिएटर आहे, बॅटल टँकचा वापर बे आर्मीने त्याच्या

लागोपाठच्या युद्धांमध्ये केला आहे, भारतीय स्वातंत्र्यलढ्याचा इतिहास देणारा फलक, माहिती केंद्र (माहिती केंद्र), काही गोष्टींची नावे देण्यासाठी कॅस्केड वापरले आहे.

झिरो माईल स्टेशन, पूर्ण झाल्यानंतर, एक 20 मजली इमारत असेल ज्यामध्ये व्यावसायिक कारणांसाठी मोकळी जागा दिली जाईल. मेट्रो ट्रेन स्टेशनच्या पाचव्या मजल्यावरून प्रवास करेल. प्रॉपर्टी डेव्हलपमेंट (PD) उपक्रमाचा एक भाग म्हणून, इलेक्ट्रॉनिक मार्केट तेथे प्रस्तावित करण्यात आले आहे आणि ज्यांनी यासाठी अर्ज केला होता त्यांना दुकानांसाठी जागा आधीच देण्यात आल्या आहेत.

मार्गिका-४ : रिच-४ विभाग सीताबर्डी इंटरचेंज ते प्रजापती नगर मेट्रो स्टेशनपर्यंत पसरलेला आहे. मेट्रो रूट सेंट्रल अवेन्यूला समांतर चालते, जी अत्यंत व्यस्त मार्गिका आहे. मेट्रो मार्गाच्या दोन्ही बाजूला इतवारी, महाल आदी बाजारपेठा रांगा लागल्या आहेत. सेंट्रल अवेन्यू हा पूर्व आणि पश्चिम नागपूरचा दुवा आहे.

या मार्गावरील मेट्रो स्थानकांवर म्युरल्स आणि कलात्मक निर्मिती करण्यात आल्या आहेत. आझादी का अमृत महोत्सव साजरा करण्यासाठी देशभरात विविध कार्यक्रम आयोजित केले जात असताना, महा मेट्रोने दोसर वैश्य मेट्रो स्टेशनवर राष्ट्रध्वज धारण केलेल्या भारतीय स्वातंत्र्य सेनानींचे चित्रण करणाऱ्या अनोख्या कलाकृतीची संकल्पना केली आहे. त्याचप्रमाणे चितर ओळी मेट्रो स्टेशनजवळील मेट्रोच्या खांबावर शहराची जुनी परंपरा असलेल्या मारबत उत्सवाचे चित्रण करण्यात आले आहे.

प्रमुख सणांपैकी एक - पोळा (विशेषतः शेतकरी ज्यामध्ये बैलाची पूजा करतात) आणि त्याचा उत्सव कॉटन मार्केट स्केअर मेट्रो स्टेशनला लागून असलेल्या एका खांबावर चित्रित करण्यात आले आहे.

नागपूर रेल्वे स्थानकही याच मार्गावर आहे. अशा प्रकारे, रेल्वे स्थानकाला लागून असलेले मेट्रो स्थानक बाहेरच्या प्रवाशांना परिपूर्ण कनेक्टिव्हिटी प्रदान करते. जसे कामठी रोड, दुकाने, सरकारी आणि खाजगी कार्यालये, हॉटेल्स, बँका या रस्त्याच्या संपूर्ण भागावर आहेत.

एका दृष्टीक्षेपात नागपूर मेट्रो टप्पा प्रकल्प-I

- एकूण प्रकल्पाची लांबी – 40.012
- एकूण स्थानकांची संख्या – ३८
- जमिनीवरील आणि उन्नत स्थानकं - 3 आणि 35
- मार्गिका - ऑरेंज (रिच I आणि II) आणि एका (रिच III आणि IV)

कॉरिडॉरची लांबी - किमी

१. उत्तर - दक्षिण २०.५४३ मार्गिका-१ : १३.०० आणि मार्गिका-२ : ६.५४३

२. पूर्व-पश्चिम १९.४७९ मार्गिका-३ : ११.०० आणि मार्गिका-४ : ८.४७९

मार्गिका-I (सीताबर्डी इंटरचेंज ते खापरी मेट्रो स्टेशन):

- खापरी
- नवीन विमानतळ
- विमानतळ दक्षिण
- विमानतळ
- उज्वल नगर
- जय प्रकाश नगर
- छत्रपती चौक
- अजनी

- काँग्रेस नगर
- रहाटे कॉलनी
- सीताबर्डी इंटरचेंज

मार्गिका -III (सीताबर्डी इंटरचेंज ते लोकमान्य नगर मेट्रो स्टेशन):

- लोकमान्य नगर
- बन्सी नगर
- वासुदेव नगर
- रचना रिंग रोड
- सुभाष नगर
- धरमपेठ कॉलेज
- एलएडी कॉलेज
- शंकर नगर चौक
- अभियंत्यांची संस्था
- झाशी राणी चौक
- सीताबर्डी इंटरचेंज